

سال دوم

جلسه ۹۲

سال تحصیلی ۹۰ - ۹۱

۹ / ۲ / ۹۱ شنبه

بحث سوم:

دو قول اصلی پیرامون هیأت های اخباری

قول اول

همه هیأت های دارای وضع یکسان است

۱. نظریه مشهور

۲. نظریه مرحوم
خویی

۳. نظریه محقق
عراقی

۳. نظریه آیت الله فیاض
و آیت الله وحید

قول دوم

همه هیأت های دارای وضع یکسان نیست

۱. نظریه امام
خمینی

جمع بندی فرمایش امام در جملات حملیه اسمیه

یادآوری

هیأت جمله خبریه:

- ۱- در قضایای غیر مؤوله بر **هوهویت** دلالت می کند.
- ۲- در قضایای سالبه محصله غیر مؤوله بر **سلب هوهویت** دلالت می کند.
- ۳- در سالبه های محصله مؤوله بر **سلب نسب** دلالت می کند.

پس :

- «**همه قضایا نسبت دارند**» غلط است.
- «**تصدیق اذعان به نسبت است**» غلط است زیرا گاهی تصدیق عبارت از اذعان به هوهویت است.
- «**محمول متأخر از موضوع است**» غلط است زیرا بر اساس هوهویت، معیت زمانی دارند.

درباره هیئت جمله خبریه اسمیه

ما می گوئیم:

الف- امام می فرمودند ممکن نیست در قضایای لفظیه چیزی وجود داشته باشد که در خارج موجود نباشد.

توجه: در مثل (زید انسان) و (انسان موجود) یک شیء خارجی داریم که دو مفهوم از آن انتزاع می کنیم و نسبت کلامی (هیئت جمله خبریه اسمیه) حاکی از اتحاد آنهاست.

در نتیجه:

۱- هیأت جمله اسمیه همان نسبت است و به همین دلیل قائم به طرفین (موضوع و محمول) است. اما نسبت کلامی است (نه نسبت خارجی یا مفهومی)

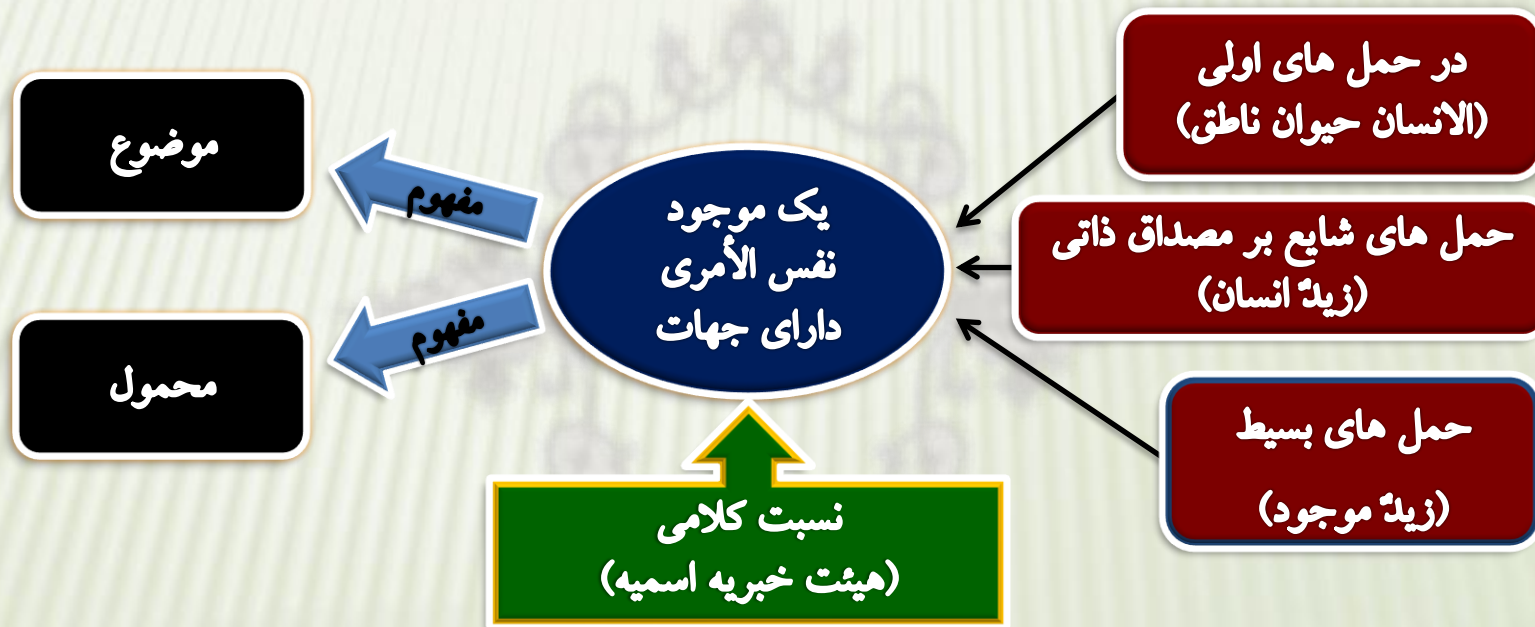
۲- قضایای مؤوله (به دلیل وجود افعال عموم) در حقیقت غیر مؤوله هستند، بنا بر این احکام قضایای غیر مؤوله در مورد آنها نیز صادق است.

همانطور که امام فرمودند هیأت جمله اسمیه برای حکایت از هویت خارجی بین موضوع و محمول وضع شده.

درباره هیئت جمله خبریه اسمیه

ما می گوئیم:

همانطور که امام فرمودند هیأت جمله اسمیه برای حکایت از هوویت خارجی بین موضوع و محمول وضع شده.

موضوع و محمول بر آن جهات دلالت دارند و نسبت کلامی (هیأت خبریه اسمیه) از اتحاد وجودی آن دو جهت خبر می دهد.

درباره هیئت جمله خبریه اسمیه

ما می گوئیم:

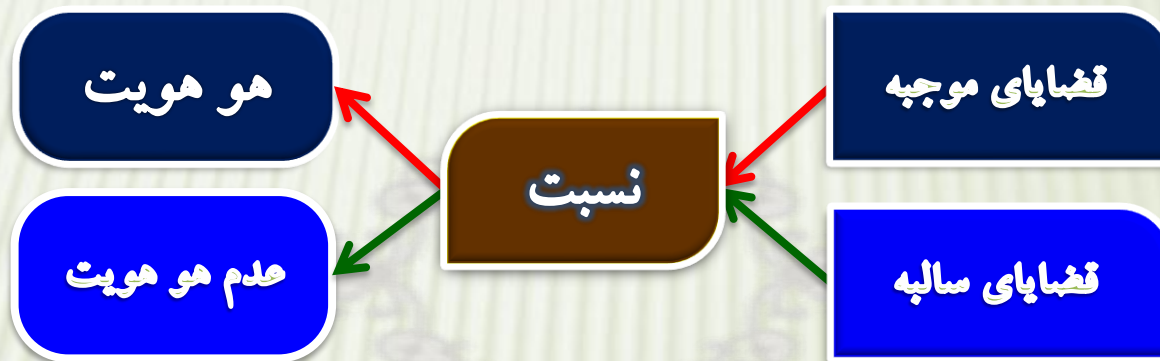
در حمل های شایع بر مصداق عرضی: («زید قائم» و «زید له القیام» = زید کان له القیام) یک شیء در نفس الأمر موجود است که از آن دو مفهوم («زید و قائم» یا «کائن له القیام») استفاده می کنیم و بعد با نسبت خبری (هیأت جمله اسمیه) به اتحاد وجودی آن دو حکم می کنیم.

توجه

در قضیه، به هو هویت زید و قائم حکم می شود، نه قیام زید.
«قائم» چگونه بر «قیام» و «وجود رابط» دلالت دارد؟ در مبحث مشتق خواهد آمد

قضایای سالبه

نکته مهم :

آنچه گفتیم درباره قضایای اسمیه ای است که محمول در آنها جمله خبریه نباشد
(همانند: زید ضرب، زید قام أبوه و ...).
تحلیل هیأت این جملات را ضمن تحلیل جملات خبریه فعلیه بررسی می کنیم.